

Memorands

par apņemšanos īstenot ilgtspējīgu uzņēmējdarbību ēdināšanas pakalpojumu nozarē

Apzinoties nepieciešamību padziļināt sabiedrības izpratni par ilgtspējīgas rīcības nozīmīgumu un mērķtiecīgāk ieviest un īstenot komercdarbību, kas veicinātu ilgtspējīgu ēdināšanas pakalpojumu nozares attīstību, ēdināšanas pakalpojumu sniegšanā iesaistītās puses – valsts institūcijas, nevalstiskās organizācijas, augstskolas, pārtikas produktu ražotāji un izplatītāji – noslēdz šo memorandu, apņemas savas kompetences un funkciju ietvaros veicināt Latvijas ekonomikas ilgtspēju.

Memoranda mērķis

Memoranda mērķis ir sekmēt sabiedrības un īpaši ēdināšanas pakalpojumu nozarē iesaistīto pušu izpratni par ilgtspējas principiem, kā arī veicināt to iedzīvināšanu ēdināšanas pakalpojumu sniegšanā.

Memorands ietver 19 atbildīgas un ilgtspējīgas uzņēmējdarbības principus, kas izveidoti pamatojoties uz pasaulē atzītiem nozares ilgtspējas aspektiem, un ņemot vērā starptautisko ilgtspējas novērtēšanas labās prakses piemērus, kā arī nozares pārstāvju un citu ietekmes pušu ieteikumus. Memorands tapis sadarbībā ar Latvijas Korporatīvās sociālās atbildības platformu (CSR Latvia).

Pušu sadarbības principi

Puses, sadarbojoties Memoranda mērķa īstenošanā, ievēro visu pušu intereses. Puses savu darbību balsta uz savas kompetences ietvaru un rīcībā esošajiem resursiem. Puses apņemas nodrošināt savlaicīgu informācijas apmaiņu un dalīties labās prakses pieredzē.

Ilgtspējīgas un atbildīgas uzņēmējdarbības prakses 19 principi

Ekonomiskie ilgtspējas principi

1. Uzņēmums maksā visus tiesību aktos noteiktos nodokļus un nodevas, atliktie maksājumi netiek kavēti, kā arī uzņēmuma darbiniekiem (pastāvīgajiem un sezonas) tiek maksāta alga "pilnā nodokļu režīmā", kas palielina darbinieku sociālo drošību.
2. Uzņēmums investē "zaļajās tehnoloģijās" jaunus produktus un pakalpojumus, kā arī inovācijās.

Ilgtspējīgas pārvaldības principi

3. Uzņēmums ievieš HACCP principus un paškontroli sava uzņēmuma darbībā, nodrošinot drošu darba vidi saviem darbiniekiem un procedūrām atbilstošu ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu klientiem.
4. Uzņēmums ievieš atvērtas pārvaldības principus, publicējot informāciju par tā īpašniekiem un definējot uzvedības normas ētikas kodeksā (piemēram, iestājoties pret korupciju un radot trauksmes celšanas mehānismus, kā arī aktīvi iesaistot darbiniekus un piegādātājus šo normu un principu izpratnē un praktizēšanā).

Sociālie ilgtspējas principi

5. Uzņēmums nodrošina pret visiem darbiniekiem līdzvērtīgu attieksmi, neatkarīgi no nodarbinātības formas un paredzētā nodarbinātības laika (sezona, nepilns laiks, praktikants, students u.c.), ievērojot darbinieka cilvēktiesības, tostarp nediskriminējot pēc vecuma, dzimuma, fiziskām spējām, etniskās vai reliģiskās piederības un seksuālās orientācijas.
6. Uzņēmums nodrošina darbinieku veselībai un labbūtībai labvēlīgus apstākļus, veicinot arodslimību risku novēršanu, ievērojot darba un privātās dzīves līdzsvaru, nodrošinot drošu un profesionāli aprīkotu darba vidi (telpas, iekārtas, apģērbs u.c.), kā arī darbinieku kvalifikācijas celšanu un izpratni par ilgtspējas jautājumiem (vides ilgtspēja, veselīgs uzturs, obligātās higiēnas prasības, bezatkritumu pieeja ēdiena sagatavošanā, pirmās palīdzības sniegšana u.c.).
7. Uzņēmums ievieš dažādības principus personāla vadībā, ar mērķi sabalansēt darbinieku vecuma struktūru, radīt iespējas paaudžu nomaiņai un nodrošināt pēctecību zināšanu pārnesei.
8. Uzņēmumā ir izveidota ne-diskriminācijas politika, kas aizsargā darbinieku no darba devēja un/ vai klienta aizskāruma.
9. Uzņēmums iegulda laiku un zināšanas profesionālās izglītības pilnveidē, tādējādi veicinot arī nozares attīstību.
10. Uzņēmums atbalsta sabiedrību, ziedojot finanšu līdzekļus, produkciju, darbinieku darba laiku u.c., kā arī veicina veselīga uztura izglītību vietējā sabiedrībā (skolās, koledžās, kopienu grupās u.c.).
11. Uzņēmums piedāvā speciālu ēdienkarti un konkrētu produktu aizstājējus, vai veic sagatavošanās darbus šāda piedāvājuma izveidei, lai ievērotu dažādus uztura ierobežojumus (piemēram, bezglutēna izstrādājumi, veģetāri un vegāni ēdieni, alergēnu norādīšana ēdiena sastāvā un iespēja pasūtīt ēdienu bez konkrētiem alergēniem tajā, kā arī reliģiskās piederības noteiktu ēdienkartes ierobežojumu ievērošana u.tml.).
12. Uzņēmums informē klientus par veselīgām izvēlēm un nodrošina veselīgas ēdienkartes pieejamību (piemēram, mazāk sāļi, cukuru un eļļu saturoši ēdieni, mazākas porcijas un sezonālu augļu un dārzeņu piedāvājums).

Vides ilgtspējas principi

13. Uzņēmums ir izvērtējis savas darbības ietekmi uz vidi, kā arī realizē atbildīgu biznesa praksi, lai taupītu resursus un nenodarītu būtisku kaitējumu videi un cilvēkiem.
14. Uzņēmums ievieš atbildīgu praksi nepārtikas, pārtikas un bīstamo atkritumu apsaimniekošanā, izglītojot darbiniekus par pilnvērtīgu pārtikas izmantošanu ēdienu sagatavošanas procesā (bezatkritumu pieeja), ar mērķi samazināt/kontrolēt pārtikas izšķērdēšanu un veicināt atkritumu otrreizēju pārstrādi.
15. Uzņēmums iegādājas un lieto dezinfekcijas un mazgāšanas līdzekļus atbilstoši ražotāju izstrādātajām instrukcijām un noteiktajām prasībām, kā arī pēc iespējas nelieto videi un cilvēku veselībai kaitīgas ķīmiskas vielas.
16. Uzņēmums ir noteicis elektroenerģijas un citu enerģijas avotu lietderīgas izmantošanas un taupības principus, informējis par tiem darbiniekus un ieviesis minētos principus savā ikdienas darbībā.
17. Uzņēmums ir noteicis ūdens lietderīgas izmantošanas un taupības principus, informējis par to darbiniekus un ieviesis minētos principus savā ikdienas darbībā.

Piegādes ķēdes ilgtspējas

18. Uzņēmumam ir noteikta piegādes politika vai pirkuma specifikācija, kas veicina vietējo un ilgtspējīgu pārtikas produktu (piemēram, piena produkti, gaļa, augļi un dārzeņi) iegādi, ko var apliecināt ar atbilstošu sertifikātu un kam var viegli izsekot piegādes ķēdi.
19. Uzņēmuma attiecīgās sfēras darbinieki (viesmīļi, pavāri) ir informēti par izmantojamo produktu izcelsmi, sertifikātiem un ražotājiem (audzētājiem) un šī informācija ir brīvi pieejama arī klientiem.

Pušu apņemšanās Memoranda mērķa īstenošanai

Ēdināšanas nozares uzņēmumi – organizēt savu darbību saskaņā ar augstākajiem kvalitātes, drošības, veselības un ilgtspējas standartiem, pakāpeniski ieviešot 19 Memoranda principus un to praksi ikdienas darbībā.

Nozares darba devēju organizācijas (Latvijas Restorānu biedrība, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija, Latvijas Tirgotāju asociācija):

- veicināt uzņēmēju izpratni par 19 Memoranda principiem, organizējot konferences, seminārus un izplatot informāciju savos komunikāciju kanālos;
- motivēt un atbalstīt uzņēmējus ieviest ilgtspējīgu darbības praksi.

Latvijas Korporatīvās sociālās atbildības platforma (CSR Latvia):

- atbalstīt nozares darba devēju organizācijas, veicināt izpratni un motivēt uzņēmumus ieviest 19 Memoranda principus;
- pārskatīt un atjaunināt 19 Memoranda principus sadarbībā ar nozares ekspertiem, atbilstoši aktualitātēm ilgtspējas jomā.

Augstākās izglītības iestādes (Biznesa augstskola *Turība*, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, Vidzemes Augstskola) – iekļaut ilgtspējas tēmu studiju programmās, kas saistītas ar uzņēmējdarbību, tūrismu un citām atbilstošajām jomām, veicinot studējošo izpratni par ilgtspējas aspektiem un to ietekmi uz uzņēmumu konkurētspēju.

Ekonomikas ministrija – sekmēt nozares uzņēmumu ilgtspēju un apzināties to pievienoto vērtību ekonomiskajos, vides un sociālajos aspektos valsts tautsaimniecības izaicinājumu risināšanā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija – veicināt nozares uzņēmumu ilgtspēju un aprītes ekonomikas principu ieviešanu, īstenojot atbildīgu praksi atkritumu apsaimniekošanā, lai samazinātu radīto atkritumu, jo īpaši pārtikas atkritumu, daudzumu un lai palielinātu atkritumu pārstrādi.

Produktu ražotāji un piegādātāji:

- atbalstīt ilgtspējīgas biznesa prakses ieviešanu, balstoties uz 19 Memoranda principos izvirzītajām rekomendācijām;
- piedāvāt inovatīvus ilgtspējas risinājumus sadarbībai, veicinot ilgtspējas prakses ieviešanu nozares uzņēmumu darbībā.

Noslēguma jautājumi

Memorands stājas spēkā tā parakstīšanas brīdī, un tas ir izstrādāts labas gribas veicināšanas nolūkā. Dokumentam nav juridiska spēka.

Grozījumus un papildinājumus Memorandā veic rakstiski, un tie stājas spēkā, kad visas puses tos ir parakstījušas.

Memoranda darbību pārtrauc, ja visas puses par to rakstiski vienojas.

Puses var vienpusēji atkāpties no Memoranda, par to mēnesi iepriekš informējot pārējās puses.

Orģinālā eksemplāra turētājs ir Latvijas Restorānu biedrība. Pārējās puses saņem apliecinātas Memoranda kopijas.